

JUDr. Tomáš Honz, prokurátor – vedúci oddelenia extrémistickej kriminality Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, poštová adresa:
Štúrova 2, Bratislava 812 85, e-mail:

**Národná rada
Slovenskej republiky**

V Pezinku, dňa .....^{9. 10.} 2020

Koncepcia riadenia a ďalšieho rozvoja prokuratúry

V nadväznosti na môj motivačný list, predložený v rámci voľby kandidáta na generálneho prokurátora, dovoľujem si tiež v zmysle § 7 ods. 6 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, v znení neskorších predpisov, uviest návrh **koncepcie riadenia a ďalšieho rozvoja prokuratúry**, ktorú by som rozdelil do dvoch bodov nasledovne:

1. opatrenia smerom dovnútra prokuratúry

V prípade zvolenia za generálneho prokurátora (GP) sa mienim iniciatívne o rezorte čo najviac komunikovať s prokurátormi a zamestnancami na všetkých stupňoch rezortu, ľudí optimálne (prostredníctvom KP a OP) zorganizovať a **dat' im možnosť sa uplatniť**. Nepovažujem za správne, ak GP svojich ľudí osobne nepozná a jednotlivé organizačné zložky prokuratúry vôbec nenavštívi, ak mu to časový výkon služobných povinností dovolí.

Zaväzujem sa nezahodiť dôveru prokurátorského stavu za žiadne nelegitímne výhody nesúvisiace s prokurátorskou činnosťou. Predpokladám, že odmenou za „nepredanie“ prokurátorského stavu za osobné výhody, mi bude lojalny, statočný postoj prokurátorov (odvážne a dôsledné plnenie si povinností prokurátormi), ktorý v konečnom dôsledku ocení aj verejnosť.

Nedovolím šikanovanie čestných prokurátorov za ich bagateľné (vymyslené) previnenia, ako predstieranie dôrazného postupu GP voči nezákonnosti. Autoritu GP v spoločnosti chcem presadzovať dôsledným postupom v podstatných situáciách a kauzách, ktoré zasluhujú intervenciu generálneho prokurátora.

Budem si ceníť odvahu a iniciatívu prokurátora. Hoci výnimočne prokurátor z nedbanlivosti zlyhá, pomýli sa, aj keď „celá kauza nevyjde“, napr. z dôvodu dôkaznej

núdze, resp. súd páchateľa bizarre oslobodí na hranici ohýbania práva, nie je dôvod na paniku a prenasledovanie prokurátora preto, že má oslobodenú trestnú vec. V tejto situácii si budem klášť otázku: „Konal prokurátor v dobrej vôli, za účelom dosiahnutia zákonného cieľa?“ Ak bude znieť odpoveď áno, nie je dôvod na perzekúciu prokurátora.

Navrhujem posilniť procesnú samostatnosť dozorových prokurátorov /najmä tých skúsenejších, po 3-5 rokoch praxe – niečo ako atestácia/, tým, že vedúci prokurátori nebudú musieť podpisovať/aprobovať ich meritórne rozhodnutia. Aprobácia môže byť oslabená preto, že sebavedomý prokurátor má vo veci rozhodnúť sám, a prevziať na seba zodpovednosť za toto rozhodnutie. **Znamená to zvýšenie zodpovednosti radových prokurátorov!** Zároveň sa **zníži vplyv vedúceho prokurátora**. Neznamená to, že vedúci prokurátor nebude informovaný o obsahu/merite rozhodnutia. Nevyhnutné je legitímne oslabiť monokraciu GP, a to v prospech prevzatia zodpovednosti za rozhodovanie jednotlivými prokurátormi.

Za týmto účelom si nechám zadovážiť a preštudovať všetky aprobačné poriadky jednotlivých prokuratúr na Slovensku a vykonám kroky k splneniu naznačeného cieľa.

Stať sa GP v roku 2020 **neznamená panicky opustiť/hodiť cez palubu čestných kolegov v rezorte**, či tých dlhšie (aj desaťročia) pôsobiacich ani novo nastúpených. Prokuratúru nemožno en bloc spláchnuť zo zemského povrchu. Je potrebné ju urýchlene, ale precízne oživiť a prečistiť.

Nemienim dopustiť, aby odborne zdatný prokurátor, ktorý má záujem na **primeraný kariérny postup**, preňho taký nebol dosiahnuteľný výlučne z dôvodu neprofesionálneho kádrovania, predpojatosti, zbytočných sporov a predsudkov (protekcia, protežovanie kamarátov, rodinných príslušníkov, opovrhovanie prokurátormi „mimo aktuálnej mocenskej priazne“).

Potlačím feudálne spôsoby riadenia na prokuratúre (feudalizmus – v zmysle bezhraničného ovládania prokurátorov, opovrhovanie ich názormi a dôstojnosťou), mienim dodržať princípy riadenia, ale budem sa správať k prokurátorom ako k ľuďom. Pokiaľ sa k nim bude primerane pristupovať ako k rovnocenným kolegom – prokurátorom, ktorí sa mnohokrát lepšie vyznajú v konkrétnej problematike, budem počítať s tým, že ich strhnem k spolupráci.. okázalá-zbytočná nadradenosť nemá v rezorte čo hľadať. Preferujem prokurátorov, ktorí majú radi svoju prácu a ľudí, majú záujem o zlepšenie prokuratúry, jej činnosti, chcú aplikovaním trestných, civilných a ďalších právnych noriem, prispiet k zlepšeniu pomerov na Slovensku.

Cenení budú prokurátori a zamestnanci prokuratúry, ktorí reálne plnia povinnosti podľa zákona, riešia trestné veci, majú „ťah na bránu“. Uvedené sa samozrejme nezaobídze bez množstva podporných činností všetkých zložiek prokuratúry, napr. administratívny. Iniciatíva, ústretovosť a dobrý úmysel musia byť cenené u všetkých zamestnancov prokuratúry.

Od etickej komisie prokuratúry budem žiadať, aby sa vo svojom stanovisku podrobne venovala **vzťahom medzi nadriadenými a podriadenými prokurátorami (aj dodržiavanie povinností a etických pravidiel vedúcich prokurátorov voči**

podriadeným prokurátorom), a zastala sa v dôvodných prípadoch aj ľudí, ktorí aktuálne nemajú v rukách „moc“ (nie sú vedúcimi prokurátormi).

GP aj ostatní vedúci prokurátori sú pri plnení svojich povinností odkázani na výkon služobných povinností na radových prokurátorov! A tak sa k nim musia správať. Pri zákonného rizikovom konaní musia prokurátori cítiť moju podporu, nie dešpekt a opovrhnutie.

Nestrídmé žiadne bezdôvodné prejavy povýšenectva a arogancie voči radovým prokurátorom. V rámci tak náročného povolania, akým je práca na prokuratúre, je táto požiadavka obzvlášť dôležitá, preto jej venujem v mojej prezentácii tento priestor.

Ako vedúci oddelenia extrémistickej kriminality ÚŠP hám nemusím pripomínať, že budem nekompromisne navrhovať postupy prejavov nenávisti, neslušného správania či diskriminácie z dôvodu inakosti medzi zamestnancami prokuratúry.

Prehnané ego vedúceho prokurátora, potreba zachovania jeho výborných vzťahov s vplyvnými ľuďmi, baženie po funkciách a priazni, zbytočná snaha po sebaprezentácii nemá prekryvať riešenie ozajstných problémov prokuratúry a jej zákonné postupy. **Daňoví poplatníci od prokurátorov očakávajú spriechodnenie spravodlivosti v trestnoprávej sfére (najmä pri trestnom stíhaní „velkých rýb“), nie utužovanie kamarátstva okresných, krajských či rôznych štátnych funkcionárov.**

Na lokálnej ale aj celospoločenskej úrovni (OP, KP, GP) musia prokurátori, najmä tí vedúci, byť autoritami, na ktorých sa ľudia obracajú pri potrebe zjednania spravodlivosti.

Svojim správaním a prístupom k práci chcem umožniť **navrátiť dôveru a autoritu prokurátorskému stavu** ako celku, jednotlivým prokurátorom, ktorých autorita sa čiastočne odvodzuje od generálneho prokurátora.

V súčasnosti odborná aj laická verejnosť kladie prokurátorom otázky, **prečo sa prokurátori neozvali, keď sa páchali v našom rezorte neprávosti a neetické skutky.** Vyhodnotil som si to tak, že radoví prokurátori sa vôbec neozvali, lebo **rezignovali na svoje spoločenské postavenie**, mali nízke sebavedomie v rámci rezortu z dôvodu zlého vedenia prokuratúry, a prirodzene, čo je ľudské, báli sa následkov – každý má rodinu, finančné záväzky, povinnosti..., sme mnohí závislí od úverov, leasingov a ich splácania, v tom vidím dôvod mlčania tých, ktorí o niečom vedeli.... Skôr si však myslím, že slušní prokurátori nič konkrétnie o tom, čo sa deje, nevedeli.

Nemožno očakávať, že prokurátori pôsobiaci v regiónoch, na okresoch a krajoch, zavalení stovkami spisov, mali čas a možnosť zisťovať a overovať si rôzne negatívne informácie, ktoré sa občas dopočuli. Ja som do roku 2012 pôsobil na okresnej prokuratúre a o pôsobení vrcholných predstaviteľov GP som informácie nemal, ak tak, len chabé, mnou neoveriteľné. Od roku 2013 som pôsobil na Úrade špeciálnej prokuratúry, a to spočiatku bez funkcie vedúceho prokurátora, informácie som mal len z mne pridelených spisov. Od februára roku 2017 som prevzal agendu extrémistickej kriminality, dovtedy zanedbávanú, do ktorej som sa zahŕňal, a snažil som sa nastoliť poriadok a zákonnosť aspoň v tejto oblasti, bola to pre mňa osobná výzva, a tento cieľ sa mi podľa mňa zväčša podarilo naplniť. Pri razantnom postupe proti páchateľom extrémistickej kriminality som podľa môjho názoru preukázal primeranú prokurátorskú odvahu a rozhodnosť.

Za dôležité považujem k uvedenej téme podotknúť, že prokurátori sa namiesto medializácie káuz, bez potrebného počtu informácií, s neistým výsledkom svojej otvorenosti, radšej utiekali k svojej každodennej práci – **za čo im ďakujem.** Spoločnosť by bola v trestnej oblasti zlyhala úplne, ak by prokurátori boli rezignovali na svoju každodennú mravenčiu prácu, ale toto sa našťastie nestalo.

Riešenie do budúca:

Potrebné sebavedomie prokurátori nadobudnú len v prostredí profesionálneho vedenia prokuratúry, dodržaním zákonných a etických noriem, poskytnutie možnosti na vzdelávanie a profesionálny rast, pozitívneho vzťahu GP k zmyslu prokurátorskej práce, k ľuďom, zastaním sa prokurátorov a iných zamestnancov, a ich povzbudením v **citlivých trestných veciach, ocenením ich proaktívneho prístupu.**

Na podrahy, zvalčovanie viny na druhých, vyhýbanie sa zodpovednosti a nepriznanie chýb, alibizmus, pretvárku, nie je v našej práci časopriestor.

Sám som dokázal postupovať v citlivých extrémistických trestných veciach po tom, ako som si dôsledne naštudoval problematiku, doteraz nie veľmi riešenú/judikovanú, cítil som sa odborne podkutý a suverénny, zároveň som nepovažoval za možné, aby niekto uspel s nátlakom na moju osobu, hoci tlak som znášal enormný. (Mnou dozorované extrémistické trestné veci obv. poslanci NR SR Milan Mazurek, Mgr. S. M., Ing. Mgr. M. K., Doc. JUDr. R. F., ďalej obv. Tibor Eliot R., Ivan Kmotrík ml. a iné)

Som odhadlaný uvedený tlak znášať aj v budúcnosti, ak to pomôže napredovaniu prokuratúry a celej spoločnosti, a pomôže práci a sebarealizácii mojich kolegov.

Podporu, ktorú cítim v spoločnosti pri mojej práci, mienim nasmerovať do celého rezortu prokuratúry a využiť ju pre radikálne zlepšenie pomerov na prokuratúre a následne očistenie jej „mena“.

Zabezpečím na prokuratúre obnovu vydávania „informačného spravodaja – obežníku“ (stačí v elektronickej podobe na intranete), ktorý sa bude venovať **informáciám o služobnom poste prokurátorov** (nech sa výsledky výberových konaní zverejňujú – a to nie len zápisnice z výberových konaní, ale aj stručné informácie o praxi kolegov, ktorí uspeli vo výberovom konaní - každý prokurátor potom uvidí, či a akým spôsobom dochádza k adekvátnemu kariérnemu postupu v rezorte, aké predpoklady uchádzca mu umožnili kariérny postup). Je **nevyhnutné zverejňovanie rôznych názorov prokurátorov, právnych a organizačných náhľadov**, čo aj stručných, jednoduchších. Nech vidno, aké názory majú prokurátori, ako zmýšľajú, kto má potenciál ovplyvniť pozitívne celý rezort, „kam sa rezort odborne a organizačne überá“. Nech ľudia v rezorte o sebe vedia, kto je ako zdatný a vhodný napr. pri služobnom poste.

V trestných veciach vedených na ÚŠP zúri medializácia, ale aj na všeobecných prokuratúrach sú dôležité kauzy s výrazným odborným vkladom prokurátorov, právne názory, ktoré má mať možnosť poznáť každý v rezorte.

Budem požadovať **sprehľadnenie intranetu prokuratúry**, najmä považujem za potrebné sprehľadniť zoznam predpisov GP, vylepšiť vyhľadávanie predpisov, rozšíriť služby intranetu, zlepšiť podporu pre prokurátorskú prácu, napr. ďalšie

zverejňovanie textov – rozsudkov ESL'P a pod. Podporím ďalšiu výuku cudzích jazykov, ktorá umožňuje získavanie informácií z ďalších štátov a justičných systémov.

GP musí mať dôveru a podporu Rady prokurátorov, **zaväzujem sa sporné či závažné kroky v rezorte vysvetľovať Rade prokurátorov**, bez ohľadu na to, aké bude mať zloženie. **Otvorenie Rady prokurátorov a procesov vo vnútri prokuratúry, je nevyhnutné.** Otvorenie Rady musí kopírovať otvorenie celého rezortu, zvýši sa tým význam prokuratúry ako inštitúcie – orgánu sui generis. Bez predpokladu otvorenia sa prokuratúry verejnosti, nemá zmysel moja kandidatúra na post GP. **Daňoví poplatníci musia cítiť, že nimi zaplatená daň financuje prokurátorskú verejnú službu v prospech nich**, nie v prospech individuálnych či skupinových záujmov rôznych osôb. Pripomínam, že neprípustné je ovplyvňovanie zákonného riešenia trestných a iných káuz predstaviteľmi politických strán ale neprípustný je aj kriminálny – skupinový/individuálny záujem z iných prostredí než z politiky.

Sú tu aj iné neprípustné záujmy oligarchov, finančných skupín, zločineckých, organizovaných štruktúr, protidemokratických skupín, ktoré je potrebné eliminovať.

Aj z uvedených dôvodov, ak by som bol zvolený a vymenovaný za GP, mienim vymenovať za I. námestníka GP prokurátora, ktorý má živé (nedávne) praktické skúsenosti s bojom s organizovaným zločinom. Organizovaný zločin je permanentná hrozba, vždy sa formuje skupina ľudí, ktorá parazituje na spoločnosti a občanoch organizovaným spôsobom.

Navrhнем Rade prokurátorov (RP) zákonom posilniť právomoci, napr. do zákona zakotviť, že RP má právo žiadať podklady od relevantných organizácií pri plnení svojich povinností. Zrejme bude Rada prokurátorov rozšírená o iných členov pochádzajúcich mimo rezortu prokuratúry (analógiu vidím primerane v zložení súdnej rady), prokurátorskí zástupcovia RP by mohli ad hoc samostatne tvoriť „Malú radu“, ako poradný orgán GP. Každopádne navrhujem posilniť, ale aj otvoriť radu prokurátorov, a zvýrazniť tým postavenie prokuratúry ako orgánu sui generis.

Čo sa týka disciplinárneho konania na prokuratúre, pozorne sledujem započatú verejnú diskusiu ohľadom **zriadenia Najvyššieho správneho súdu, súhlasím** s tým, aby disciplinárne previnenia prokurátorov posudzoval súd uvedeného typu. Sami sa nevieme očistiť od toxickej kolegov, musíme si priznať, že je to nepríjemné, nám všetkým, ak máme rozhodovať o kolegoch. Na tomto súde budú členmi disciplinárnych komisií aj prokurátori, takže bude jeho fungovanie odsledovateľné aj z prostredia prokuratúry. Drvivá väčšina z vás-nás je disciplinárne bezúhonných, **nie je sa teda čoho bát**. Disciplinárny návrh by mohlo podať viac subjektov, konajúcich v mene štátu a na ochranu štátu, nakoľko aj prokurátor je subjektom, ktorý zastupuje štátne záujmy. Prispelo by to k otvoreniu prokuratúry. Neobávam sa perzekúcie prokurátorov, nakoľko disciplinárne rozhodnutie by bolo výsledkom konania na súde – Najvyššom správnom súde.

V netrestnej oblasti navrhujem posilniť tie činnosti, ktoré sa zameriavajú na ochranu záujmov Slovenskej republiky, demokratickej formy vlády a ochranu záujmov

jednotlivých osôb. V danej oblasti GP disponuje veľkými právomocami, napr. podľa § 47 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (žaloba GP na rozpustenie politickej strany)

V personálnej oblasti navrhujem **doriešiť a sfunkčniť tému asistentov prokurátorov**, odlažiť prokurátorov, vtiahnuť do rezortu nových, mladých ľudí, ktorí nebudú mať spočiatku také vysoké platové ohodnotenie ako prokurátori, ale budú pomáhať prokurátorom, ktorí sa môžu viac **venovať strategickému rozhodovaniu v závažnejších veciach**, ktoré bude ovplyvňovať právne myšlenie a bude skvalitňovať prácu prokurátorov.

Výberové konania (pozície právnych čakateľov, právnikov s justičnou skúškou, prijímaných na pozíciu prokurátora):

Okrem dostatočného otvorenia výberových konaní, je potrebné zmeniť ich podstatu: Kritériá výberových konaní nemajú smerovať k tomu, či sa uchádzač vie namemorovať neprimerané množstvo matéria-teórie, majú smerovať k zisteniu, či dokáže (vie + chce) uchádzač vec primerane posúdiť a rozhodnúť, k odolnosti uchádzača v záťažových situáciách, integrite, či disponuje aj potrebnými ľudskými vlastnosťami (cieľavedomosť, vyrovnanosť, empatia, primeraná kolegialita). Zisťovať sa má **predispozícia ku korupčnému správaniu**, či je uchádzač odhodlaný rozhodnúť rovnako o každom páchateľovi, bez ohľadu na jeho status. Uvedené je potrebné konzultovať s **renomovanými psychológmi** a urýchlene vypracovať dôslednejší koncept psychologickej profilácie uchádzačov.

Databázu členov výberových komisií by mohli tvoriť ďalší nominanti, než tí, ktorí sú uvedení v súčasnosti v zákone o prokuratúre. Takýchto členov výberových komisií by mohla navrhovať aj **prezidentka SR, prípadne NR SR** (mnou navrhovaný **výbor na kontrolu prokuratúry**), ombudsman. **Väčšina výberovej komisie by mala byť vždy tvorená nominantmi Rady prokurátorov.**

Rozhodujúce je **otvoriť výberové konania** (na čakateľov, prokurátorov), ponechať si však významný vplyv generálneho prokurátora na kreovanie pozícii vedúcich prokurátorov, ktorý zabezpečuje, aby prokuratúra fungovala (napr. možnosť výberu vedúceho prokurátora z viacerých osôb, ktoré boli úspešné vo výberovom konaní).

Navrhujem **zriadit' inšpekcii GP** ako samostatný organizačný útvar GP, priamo podriadený GP, ktorej prokurátori by mali moju osobnú dôveru. V pozíciach radových členov by šlo o prokurátorov s dlhoročnou praxou, ktorí v posledných rokoch neboli vo funkciách vedúcich prokurátorov. Útvar by riešil s maximálnou možnou rýchlosťou a pedantnosťou vybrané veci, ktoré vzbudili spoločenský ohlas, sú sporné, s ohľadom na zamýšľaný procesný postup, prieťahy vo veci, spor o príslušnosť brániaci rýchlo konať a pod.

Právni čakatelia pôsobiaci doteraz v rezorte nemôžu byť diskriminovaní, tito nastúpili do rezortu za účinnosti doterajšieho zákona a nemôže im byť retroaktívne zakázaný postup na pozície prokurátorov). Nových právnych čakateľov prokuratúry prijímať v otvorených výberových konaniach, zamierať sa však aj na potenciál asistentov prokurátorov, ktorí by mohli tvoriť časť v budúcnosti prijatých prokurátorov.

Navrhujem **nebáť' sa prijímania schopných právnikov s justičnými/advokátskymi skúškami na pozície prokurátorov**. Môžu byť v tranzitívnom období (pol roka-rok po nástupe, kým sa zorientujú v administrácii

agendy) zaradení na okresné prokuratúry s pridelovaním jednoduchších prípadov, napr. dominanciou prečinových vecí, so zníženým platovým ohodnotením.

Psychologické postupy, testy, prípadné zvukové nahrávky z výberového konania – na určené pozície – musia byť riadne zdokumentované, odložené do archívu. Kedykoľvek dohľadateľné, skontrolované Radou prokurátorov, alebo aj kontrolným orgánom - výborom NR SR.

Nedostatok prokurátorov, ktorý hrozí v súvislosti so zmenami na prokuratúre – mienim riešiť **dočasným pridelením** – na istú dobu, kedy sa zistí, či pridelená osoba má vzťah a potenciál na prácu na vyššom stupni prokuratúry.

Navrhujem **posilniť prvostupňové prokuratúry** (okresné prokuratúry), druhostupňovú agendu ale aj dohľadovú agendu v trestnom konaní preniesť na KP. Dohľad GP SR ponechať len v najzásadnejších veciach – venovať sa skôr zjednocovaniu praxe a **výraznej odbornej podpore okresom a krajom**. Agenda extrémistickej kriminality, ktorú som prevzal na ÚŠP po predchádzajúcim období dohľadu na GP, ukázala nedostatky v niektorých prípadoch dohľadovej činnosti na GP.

Ako prípadný GP mám záujem o **ponechanie si možnosti vydať v konkrétnej veci pozitívny pokyn** pre každého prokurátora, resp. s dopodom na akúkoľvek trestnú vec, takáto možnosť musí zostať zachovaná a mienim ju využívať. V tejto situácii, bolo vymáhanie spravodlivosti v závažných kauzách spomalené, musí im byť možné generálnemu prokurátorovi vydať pozitívny pokyn, aby sa vo veci riadne konalo.

Jednou zo základných myšlienok, ktoré chcem prezentovať na tomto mieste je téza, že **generálny prokurátor sa nemôže dostať do situácie, keď nie je viac v jeho možnostiach slobodne rozhodovať**. Takýto generálny prokurátor je fakticky vyšachovaný zo svojej funkcie, nemá žiadnu hodnotu, ani pre obyvateľov Slovenska ani pre svojich podriadených.

Vymeniť dôveru a očakávania podriadených a spoluobčanov od generálneho prokurátora za **zištné kamarátshafty** s politikmi, záujmovými skupinami a osobné záujmy, je najhoršie, čo sa môže v služobnej oblasti generálnemu prokurátorovi stať.

Jasne si uvedomujem toto riziko, a urobím všetko pre to, aby som sa do takej situácie nedostal.

2. opatrenia smerom von – resp. vzťahy s inými subjektami; samostatnosť prokuratúry

Samostatnosť prokurátorov/prokuratúry musí byť **ústavne / zákonom garantovaná** v prospech všetkých prokurátorov, ktorí rozhodujú v konkrétnych trestných, civilných, správnych veciach. Prokurátori musia mať garantovanú

ekonomickú, služobnoprávnu (pracovnoprávnu) samostatnosť, dôstojné odmeňovanie, sociálne zabezpečenie, a podmienky pre výkon práce. Navrhujem spriechodniť možnosť výsluhového dôchodku pre každého prokurátora po 25-30 rokoch započítateľnej praxe.

Kontrola prokuratúry podľa mňa **nemá spočívať v zásahoch exekutív do konkrétnych – živých trestných vecí!** (teda nie model štátneho zastupiteľstva platný v Nemecku (SRN), kde sa využíva tzv. „externes Weisungsrecht“ – možnosť vydať pokyn Ministerstvom spravodlivosti v individuálnej trestnej veci). Uvedené modely s externým zasahovaním do prokurátorskej práce sú v súčasnosti na ústupe.

Politická nestrannosť GP nespočíva v tom, že GP má v rámci konsenzu pri riadení štátu tolerovať (prižmurovať oči) trestné činy všetkých politikov z celého politického spektra. V mojom ponímaní **nestrannosť GP znamená to, že GP nebude tolerovať trestné činy žiadneho politika.**

V prípade, ak bežní ľudia uvidia, že politici si nemôžu dovoliť všetko, budú si aj oni viac uvedomovať potrebu dodržiavať zákon. V slovenskej spoločnosti sa ľudia zvyknú upínať na autority, je potrebné, aby tieto politické autority išli ľuďom vzorom, a to aj v prípade potreby prijatia zodpovednosti za svoje skutky.

Do dnešného dňa som presvedčený, že som postupoval v súlade so zákonom pri vydaní pokynu na trestné stíhanie Doc. JUDr. R. F. Pre extrémistické trestné činy. Jeho útok bezprecedentne smeroval aj na postup Najvyššieho súdu SR v kauze odsúdeného M. Mazureka. Pričom podľa čl. 10 ods. 2 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv si dovolím zdôrazniť, že výkon slobody prejavu podlieha...obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ..... sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme ....zachovania autority a *nestrannosti súdnej moci*.

Intenzívnejšia kontrola prokuratúry zvonka je nevyhnutná, súvisí s potrebou otvorenia prokuratúry.

Odporúčam zvýrazniť kontrolu prokuratúry **parlamentom** (NR SR) – V NR SR by mohol byť zriadený osobitný **Výbor na kontrolu činnosti prokuratúry**. (Ako obdoba kontroly bezpečnostných zborov). Rozsah kontroly by upravil zákon, napr. vysvetľovanie organizačných postupov, „škandálov“, také poskytnutie informácií, ktoré by neovplyvnilo ďalšie vyšetrovanie a právne činnosti. Členmi výboru na kontrolu prokuratúry by boli poslanci venujúci sa problematike prokuratúry, zachovávajúci mlčanlivosť v prípade, ak by sa dozvedeli informácie o konkrétnych trestných veciach.

Doterajšia kontrola prokuratúry v podobe podávania výročných správ o činnosti prokuratúry/ÚŠP sa javí ako nedostatočná. Výbor na kontrolu prokuratúry by mohol operatívne komunikovať s GP alebo ním povereným funkcionárom prokuratúry.

Neprípustná je „nestrannosť/samostatnosť“ prokurátora chápaná ako možnosť svojvoľnej (ne)aplikácie právnych predpisov, odstrihnutie sa od štátneho (občianskeho) záujmu.

Prokuratúra je financovaná z daní obyvateľov a týmto má poskytovať adekvátnu verejnú službu!

GP samozrejme musí **korektnie vychádzať s inými zložkami moci**, vzájomná kooperácia je potrebná (kontakty s MV SR - políciou, SIS...), napr. pre potreby dosiahnutí účelu trestného konania, zlepšenia zákonnéosti, bezpečnostnej situácie, verejného poriadku. Kooperácia je potrebná pre zabezpečenie množstva ekonomických potrieb prokuratúry (budovy, materiálne zabezpečenie, ohodnotenie prokurátorov a pod.)

Postup prokurátorov bytostne závisí aj od skvalitnenia práce polície, GP má **v tomto smere** aktívne vstúpiť do intenzívneho dialógu s MV SR/Prezidentom Policajného zboru. S Ministerkou spravodlivosti je potrební riešiť systém novej súdnej mapy a pod.

Vyvolám rokovania s ministrom vnútra a riaditeľom SIS, aby ešte pozornejšie vnímali potrebu zamedzenia tlaku na prokurátorov a zaistenie ich bezpečnosti.

V služobnom vzťahu, ktorý je na prokuratúre najdiskutovanejší, teda **vzťahu prokurátor-policajt**, rešpektujem zákonné limity. Princíp zákonnej nadriadenosti prokurátora (dominus litis) nad policajtom v trestnom konaní musí zostať, viditeľne ohraničený. Prokurátori budú mať moju silnú podporu v tomto vzťahu, nie som ochotný uprednostniť „priateľstvo“ vedúcich prokurátorov s funkcionármi v policajnom zbere pred **dôsledným vedením trestného stíhania dozorovým prokurátorom**. Pre uspokojenia legitímnej požiadavky spoločnosti na akceleráciu práce prokuratúry, pre zvýšenie dôveryhodnosti a dobrého mena prokuratúry, **nie je prípustné, aby kauzy „končili“, „boli zametané“ na prokuratúre, v dôvodných prípadoch je potrebné odovzdávať veci na vybavenie policajtom** a dôsledne od nich žiadať, aby sa veci preverili.

Uvedené však nemá mať vplyv na korektné vzťahy, spoluprácu a vzájomnú podporu a ochranu, ak obe zmienené zložky vystupujú na ochranu zákona. Policajt je pri ochrane záujmov chránených v trestnom zákone v prvej linii, a musí požívať náležitú autoritu. Policajti, ktorým išlo o vec, a svedomito si plnili svoje povinnosti, mali a majú vždy moju podporu.

Prokuratúru na Slovensku by som sa snažil viesť tak, aby boli trestné skutky objasnené zákonným spôsobom, a nebolo potrebné zákonné vyšetrovanie nahradzať rôznymi druhmi paralelných „trestných konaní“, napr. novinárskou investigatívou. S tým súvisí aj pozornejší pohľad na dôvody zverejňovania informácií z vyšetrovania, ktoré je súčasťou mediálne lúbitelovanej, ale v konečnom dôsledku môže poškodiť prácu prokurátora a viesť k oslobodeniu páchateľa.

V prípade, ak by som dostal možnosť ovplyvňovať procesy trestnej politiky štátu, započal by som konzultácie s ministerstvom spravodlivosti o možnosti väčšej **novelizácie trestného poriadku, smerujúcej k zjednodušeniu trestného konania**. Som presvedčený, že kombinácia trestného konania inkvizičného (dôraz na úkony v prípravnom tr. konaní) a kontradiktórneho (dôraz na dokazovanie a možnosť procesnej aktivity strán v súdnom konaní) väčšine odbornej aj laickej verejnosti nevyhovuje. Prokurátori sa často umárajú v zbytočne rozsiahлом dozorovaní

vyšetrovania v rôznych procesných štádiách, prepočúvaní osôb, zdvojenom dokazovaní pred a po podaní obžaloby, toto by bolo potrebné odbúrať a zjednodušiť. Je potrebné ustáliť novú hranicu medzi potrebami a právami strán v prípravnom a súdnom trestnom konaní.

Osobitne považujem za potrebné uviesť, že prokuratúru mienim viesť v súlade s vnútrostátnou legislatívou, ale aj v súlade s hodnotovým posolstvom našej medzinárodnej integrácie do EÚ a NATO, resp. transatlantických štruktúr.

Chcem uviesť, že sa cítim byť prokurátorom telom aj dušou, pracujem ako prokurátor na „plný úväzok“, drívú väčšinu môjho pôsobenia na prokuratúre ako radový prokurátor, poznám problémy prokuratúry zdola, ale v posledných 3 rokoch aj z pohľadu jedného z vedúcich prokurátorov ÚŠP.

Pozíciu vedúceho prokurátora som „využíval“ tak, že som si pridelil a pokúšal sa sám riešiť najcitolivejšie a najzložitejšie trestné veci vo zverenej problematike, snažil som sa vplývať na vytvorenie súdnej judikatúry v oblasti extrémistickej trestnej činnosti.

Nikdy v mojej prokurátorskej práci som neboli prokurátor bez prvostupňovej spisovej agendy, celé obdobie som trestné veci aktívne dozoroval a zastupoval na súde. Ako prokurátor ÚŠP vystupujem aj na odvolacom Najvyššom súde SR, ako aj v dovolacích konaniach.

Nebol som nikdy disciplinárne postihnutý. Nadobudol som presvedčenie, že viem reagovať na aktuálne výzvy doby, posledné roky som riešil trestné veci súvisiace s korupčnou trestnou činnosťou, a následne extrémistickou kriminalitou, kde trestné skutky bezprostredne ohrozujú demokratický vývoj v našej republike.

Disponujem bezpečnostnou previerkou NBÚ na stupeň utajenia „Prísne tajné“.

Na záver uvádzam účasť na školeniach, konferenciách a projektoch počas pôsobenia na prokuratúre, ktoré v súčasnosti **najviac ovplyvňujú moje právne a prokurátorské myslenie**, a z ktorých mienim čerpať poznatky v práci GP, ak by som bol do funkcie zvolený a vymenovaný:

- A) Školenia zamerané na zvládnutie líderstva, boja proti korupcii a organizovanému zločinu:
  - Účasť na spoločnom akčnom pláne (SR, USA, Litva) – Národnom pláne reakčných opatrení proti nelegálnemu nakladaniu s jadrovými a rádioaktívnymi materiálmi – Bratislava (2013)
  - Anti-Corruption and Model Law Forum ILEA Roswell - Nové Mexiko - USA (2016)

B) Školenia zamerané na boj proti extrémizmu:

- Hate Crimes Course ILEA Budapest (2016)
- Yad Vashem, Izrael (2017)

C) Školenia zamerané na boj proti terorizmu:

- Školenie EJTN - Radicalisation: Prevention and Detection – Paríž (2015)
- Školenie EJTN – Brusel (2015)
- Školenie EJTN - Madrid (2015)

D) Účasť (spoluautorstvo, spolupráca) na projektoch:

- Návrh na zavedenie trestného činu prikrmovania - Nadácia zastavme korupciu – (2016)
- Čo robiť pri strete s korupciou – Návod na použitie – vyd. Nadácia zastavme korupciu – (2017)

Vypracoval:

JUDr. Tomáš Honz